

Magyar királyi horvát-szlavon csendőrparancsnokság.

Törzs : Zágrábban.

Parancsnok : *Tomerlin Márton* ezredes.

Par. hely. : *Bedeković Károly* alezredes.

Másod törzstiszt : *Bach Alajos* őrnagy.

Segédtszt : *Quinz Károly* százados ideiglenes.

Számvivő : *Maikić Mihály* főhadnagy-számvivő.

Hadbíró : *Gavranić Sándor* főhadnagy hadbíró, a m. kir.

VII. Zágráb-Horv.-Szlav. honv. ker. par. beosztva.

Próbaszolgálaton : *Begić Miklós* cs. és kir. 23. gyalogezred főhadn. és *Adžija Antal* a 26. honv. gyal. ezr. hadn.

1. szárny : Zágrábban.

Parancsnok :

1. szakasz : Zágrábban.

Parancsnok : *Lovinčić Sándor* főhadnagy.

Őrsök : Zágráb (10), Sesvete (4), Brdovec (4), Samobor (5), Brezovica (4), Rakovpotok (4), Sv. Ivan Zelina (5), Drugoselo (4), Podsu-sed (4), Sisak (5), Vel. Gorica (5), Gušće (4), Jaska (4), Pisarovina (5), Krašić (4), Pokupsko (5), Kostanjevac (4), Lasinja (4), Bistra Dol. (4).

2. szakasz : Belovárt.

Parancsnok : *Misler Milán* hadnagy.

Őrsök : Belovár (6), Rača (5), Garešnica (5), Grubišnopolje (5), Pitomaca (5), Gjurjjevac (5), Gor. Kovačica (4), Ivanjska (4), Križevac (5), Sv. Ivan Zabno (4), Vrbovec (4), Križ (4), Popovača (5), Kutinja (4), Casma (4), Kloštar Ivanić (4), Góla (5), Kapronca (5), Dol. Mosti (4).

3. szakasz : Varasdon.

Parancsnok : *Michl Pál* főhadnagy.

Őrsök : Varasd (6), Vinica (5), Ivanec (4), Novimarov (4), Bednja (4), Stubica (4), Zlatar (5), Marija Bistrica (4), Zabok (4), Krapina (4), Pregrada (4), Klanjec (4), Desinic (4), Ludbreg (5), Rieka gor. (4), Mihovljani (4).

2. szárny : Eszéken.

Parancsnok : *Blašković Márk* százados.

1. szakasz : *Eszéken.*

Parancsnok : *Kokanović Bertalan* hadnagy.

Örsök : Eszék (11), Valpovo (4), Dolj. Miholjac (4), Moslavina (4), Koška (4), Čepin (4), Tenje (4), Dálja (4), Sljivoševci (4), Bizovac (4), Našice (4), Orahovica (5), Podgorač (4), Slatina (5), Sopje (5), Suhopolje (4), Virovitica (5), Vocin (4), Drenovac (4), Teresinovopolje (5).

2. szakasz : *Vukovárt.*

Parancsnok : *Car István* hadnagy.

Örsök : Vukovár (5), St. Mikanovci (4), Otok (4), Nemci (4), Zupanja (4), Babinagreda (4), Drenovci (4), Vrpolje (4), Lev. Varoš (4), Djakovo (5), Vuka (4), Vinkovce (5), Markušiča (4), Ilok (4), Cerević (4), Erdevik (4), Sid (5), Opatovac (4), Bobota (4), Moravić (4), Nustar (5).

3. szakasz : *Mitroviczán.*

Parancsnok : *Schwartz János* főhadnagy.

Örsök : Mitrovic (5), Martinci (4), Klenak (4), Hrtkovci (4), Kupinovo (4), Boljevci (4), Zimony (5), Simanovci (4), Stara Pazua (4), Stari Banovci (4), St. Slankamen (4), Karlócza (4), Calma (4), Ruma (5), Dobrinci (4), Irig (4), Kamenica (4), Indjija (4), Gregurevci (4).

3. szárny : *Petrinján.*

Parancsnok : *Duduković Tódor* százados.

1. szakasz : *Petrinján.*

Parancsnok : *Madžerić Antal* főhadnagy.

Örsök : Petrinja (9), Bednik (4), Sunja (4), Mećenčani (4), Crkvenibok (4), Dubica (4), Kostajnica (4), Jasenovac (4), Zrinj (4), Dvor (5), Rujevac (5), Zirovac (5), Klašnić (5), Maligradac (4), Kraljevčani (4), Glina (5), Oblaj (5), Novska (4), Lipovljáni (4), Divuša (5).

2. szakasz : *Pozsegán.*

Parancsnok : *Petrás Balázs* főhadnagy.

Örsök : Pozsega (6), Begtez (6), Kamensko (6), Ruševo (4), Pleternica (4), Biskupec (5), Daruvár (5), Blagorodovac (4), Pakrac (5), Čaglić (4), Kukunjevac (4), Okučani (4), Ó-Gradiska (4), Uj-Gradiska (5), Oriovac (4), Sibinj (4), Gjulovac (5), Petrovoselo (4), Brod (4), Garčin (4).

3. szakasz: Károlyvárosban.

Parancsnok: *Lavrnja János* főhadnagy.

Örsök: Károlyváros (5), Topusko (4), Paunovac (5), Vrginmost (4), Bović (4), Vukmanić (4), Vojnić (4), Perjasica (4), Barilovic (4), Sluin (5), Vališselo (5), Krstinja (4), Veljun (4), Primišlje (4), Modrušpotok (4). Močila (4), Rkovic (5), Novo-Kršlje (4).

4. szárny: Ogulinban.

Parancsnok: *Golubović Károly* százados.

1. szakasz: Ogulinban.

Parancsnok: *Sertić György* főhadnagy.

Örsök: Ogulin (9), Generalskistol (4), Jasenak (4), Modruš (4), Josipdol (4), Plaški (5), Delnice (4), Čabar (4), Fužine (4), Novi (4), Kraljevica (4), Sušak (4), Severin (4), Vrbovsko (4).

2. szakasz: Otocsáczon.

Parancsnok: *Ilakovac Lukács* főhadnagy.

Örsök: Otocsácz (5), Dabar (4), Vrhovine (4), Vratnik (4), Senj (4), Jezerane (4), Brinj (4), Vaganac (4), Zavalje (4), Priboj (4), Korenica (4), Bunić (4), Perusić (5). G. Kosinj (4) Janjće (4).

3. szakasz: Gospicson.

Parancsnok: *Kunst Ferencz* főhadnagy.

Örsök: Gospics (5), Medak (5), Brušani (4), Kula (4), Karlopago (4), Podlapac (4), Udbina (5), Doln. Lapac (4), Doljani (4), Srb (5), Vrelo (4), Gračac (6), Bruvno (5), Lovinac (4), Siljci (4), Neblue (5), Ploča (4).

A magyar királyi horvát-szlavon csendőrség állománya:
3 törzs-, 19 főtiszt, 36 őrmester, 198 örsvezető, 737 csendőr;
4 szárny, 12 szakasz, 218 örs.

A parancsnokság területe: 42·531 □ km.; a lakosok száma: 2.186,410.

Egy csendőrre átlag 43·80 □ km. és 2251 lakos esik.

Császári királyi csendőrség.

Főfelügyelő:

Gieslingeni Giesl Henrik báró, táborszernagy.

Adlatus:

Horrák János, vezérőrnagy.

Parancsörtiszt:

Weitenweber Ede, százados.

A cs. kir. honvédelmi ministerium csendőrségi ügyosztályának főnöke: Appel Sándor, lovag, ezredes. Szolgálatattételre beosztva: Felsenberg Edgár, százados.

1. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Bécs.

Parancsnok: neuenstammi *Deitenhofen Adolf*, ezredes.

Osztagparancsnokságok: 1. Bécs, 2. Bécs, 3. Krems, 4. St.-Pölten, 5. Bécs-Ujhely.

2. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Prága.

Par.: *Dürr Frigyes*, ezredes; helyettese: *Schücker Ferencz*, őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Prága, 2. Leitmeritz, 3. Budweis, 4. Jičín, 5. Pilsen, 6. Csaszlau, 7. Eger, 8. Reichenberg, 9. Königgrätz, 10. Chrudim, 11. Tábor, 12. Pisek, 13. Komotau, 14. Smichow, 15. Cseh-Leipa, 16. Klattau.

3. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Innsbruck.

Par.: *Schuschnig Alajos*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Innsbruck, 2. Trient, 3. Roveredo, 4. Bozen, 5. Bregenz, 6. Bruneck.

4. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Brünn.

Par.: *Grössl Engelbert* alezredes.

Oszt.-par.: 1. Brünn, 2. Olmütz, 3. Znaim, 4. Magyar-Hradisch, 5. Iglau, 6. Morva-Fehértemplom.

5. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Lemberg.

Par.: Otthausi *Uhle Eduard*, ezredes; helyettese: *Indra Ferencz* alezredes; másod-törzstisztek: *Kraft*

Ármin őrnagy (Przemysl), *Polák Ferencz* őrnagy (Krakkó), *Jansa Mano* őrnagy (Lemberg).

Oszt.-par.: 1. Lemberg, 2. Krakkó, 3. Rzeszów, 4. Przemysl, 5. Tarnopol, 6. Stanislau, 7. Sambor, 8. Tarnow, 9. Uj-Saudec, 10. Czortków, 11. Rava-ruska, 12. Bródy, 13. Brzeżany, 14. Zaleszczyki, 15. Kolomea, 16. Stryj, 17. Tarnobrzeg, 18. Wadovice, 19. Jaroslau, 20. Biala, 21. Bochnia, 22. Jaslo, 23. Kolbuszova, 24. Sanok, 25. Sokal, 26. Huslatyn.

6. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Grác.

Par.: *Gallina Antal* ezredes.

Oszt.-par.: 1. Grác, 2. Grác, 3. Leoben, 4. Marburg, 5. Cilli.

7. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Triest.

Par.: *Marchetti Antal*, ezredes.

Oszt.-par.: 1. Triest, 2. Görz, 3. Pola.

Különítmény a tengerészeti szertárnál Polában: par. *Waibl Ferencz*, százados.

8. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Linz.

Par.: *Rummer Károly*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Linz, 2. Linz, 3. Ried.

9. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Zara.

Par.: *Hribovšek József* őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Zara, 2. Spalato, 3. Cattaro, 4. Sebenico, 5. Ragusa, 6. Castelnuovo.

10. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Troppau.

Par.: *Hermann Simon*, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Troppau, 2. Troppau.

11. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Salzburg.

Par.: *Kiszlinger Albin*, őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Salzburg.

12. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Laibach.

Par.: Müller Ede, őrnagy.

Oszt.-par.: 1. Laibach, 2. Laibach, 3. Rudolfswerth.

13. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Czernovitz.

Par.: Rduch Ferencz alezredes.

Oszt.-par.: 1. Czernovitz, 2. Radautz, 3. Suczawa.

14. sz. országos csendőrparancsnokság.

Törzs: Klagenfurt.

Par.: Oppitz Adolf, alezredes.

Oszt.-par.: 1. Klagenfurt, 2 Villach.

Csendőrség Bosznia és Hercegovinában.

Törzs: Sarajevo.

Parancsnok: Cvetičanin Manó, ezredes. — Szemléstörzstiszt: Davidović Sándor és Ecker József őrnagyok.

Szárnyparancsnokságok: Sarajevo, Travnik, Banjaluka, Bihač, D.-Tuzla, Mostar, Bilek és Gorazda.

Szakaszparancsnokságok: Sarajevo, Visoko, Rogatica; Travnik, Bugojno, Livno; — Banjaluka, Dervent, Bosn.-Kostajnica; — Bihač, Petrovac, Krupa; — D.-Tuzla, Brčka, Bjelina, Srebrenica; — Mostar, Konjica, Nevesinje, Ljubuski; — Bilek, Stolac, Gačko, Trebinje; — Gorazda, Foča, Visegrád.

Rendszeresített állomány: 3 törzstiszt, 8 I. és 6 II. oszt. százados, 18 főhadnagy, 5 hadnagy, 9 kezelőtiszt, 64 őrmester, 204 örsvezető, 1854 csendőr, összesen 48 tiszt, 2100 főnyi legénység, 8 szárny, 27 szakasz és 250 örs. Állandó segédlet 200 fő.

A felügyeleti körlet területe 51100·06 □ km. a lakosság száma 1,336491. — Egy csendőrre átlag 20.478 □ km. és 580 lakos esik.

A cs. kir. csendőrség állomány-átnézete.

Országos csendőr- parancs- nokság	Osztag	Járás	Örsök	Törzstisztek			Főtisztek				Számvivők	Legénység			
	parancsnok- ságok			Ezredes	Alezredes	Őrnagy	I. o.	II. o.	Főhadnagy	Hadnagy		Őrmester	Őrsvezető	Csendőr	Összesen
							századosok								
1	6	17	222		1			7		1	23	125	458	606	
2	17	89	706		2			19		1	101	332	1302	1735	
3	7	24	162		1			8		1	29	108	437	574	
4	7	31	168		1			8		1	36	133	497	666	
5	27	74	517		6			41		2	91	401	2090	2582	
6	6	20	161		1			6		1	24	120	405	549	
7	4	11	69		1			5		1	15	59	285	359	
8	3	12	100		1			4		1	14	62	208	285	
9	7	13	119		1			8		1	18	107	505	630	
10	2	7	60		1			2		1	9	38	130	177	
11	1	4	45		1			1		1	6	27	98	131	
12	3	11	83		1			3		1	15	60	205	280	
13	5	8	84		1			6		1	11	77	246	334	
14	2	7	58		1			2		1	10	44	158	212	
Összesen	97	328	2654	5	8	7	28	15	38	38	15	402	1695	6994	9119
Különítmény Pólában	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	5	66	73

Történeti és statistikai adatok az 1893-ik évről.

Mielőtt az 1893-ik év történetét általánosságban körvonaloznánk, röviden méltatni óhajtjuk azon tényt, hogy *a m. kir. csendőrség befejezett felállításának immár tizedik évfordulóját megéltük*, — a mennyiben 1884. évi január 1-én a m. kir. V. és VI. sz. csendőr-kerületek is — mint sorrend szerint a felállításban utolsók — működésüket megkezdették s ezzel betetőzést nyert a csendőrségnek a magyar szent korona területén való szervezése.

Egy évtized más vonatkozásban nem nagy idő s különösen nagy alkotások végleges méltatására rövid multat s elégtelen alapot nyujthat. Mégis nem hivalkodás az, ha a magyar csendőrség ezen 10 évre büszkeséggel tekint vissza; mert a kezdet nehézségei, nemkülönben fenforgott más természetű kedvezőtlen viszonyok is, végül az időközben meg-megújuló súlyos rázkódtatások daczára is a reá bizott szolgálatnak megfelelnie oly mérvben sikerült, mint a hogy azt legfelebb csak reményleni lehetett.

Az ily multnak nehézségei után tehát, a mely nehézségekkel az intézménynek az első évtizedben számolnia kellett s a melyeknek sikeres meggyőzése a testület értékének és az intézmény életrevalóságának igen-igen komoly próbakövet képezték; nagyobb lelki megnyugvással tekintünk a megkezdett második évtized feladatai elé és pedig azért, mert a tervbe vett alkotások segélyével a már megszilárdult alapon minden irányban új erőt és eszközt nyerünk. Teljesülésbe megy az előbbi években kifejezett óhajunk is, t. i. az állam pénzügyi viszonyainak javulása folytán az *állománynak jelentékeny szaporítása* s ennek keretében különösen az altisztek jövőjének, szolgálatban való megmaradásának és a szolgálati buzgóságnak érdekében a *valóságos őrmesteri helyeknek* a mostaniakon felül jelentékeny számban

való rendszeresítése és a *zsoldnak felemelése*, nemkülönben más üdvös tervek végrehajtása foganatba vétetik már ez év első napjával s így javul az anyagi helyzet, kisebbednek az örskörletek, tehát a szolgálatkezelés tekintetében is minden irányban könnyítés következik be, a mi csak előnyére válik úgy a közszolgálatnak, mint az egyes csendőrök érdekének. Ily módon tehát a második évtizedbe örvendetes kilátások mellett lépven be, tekintsünk is a multnak súlyos viszonyai között becsülettel kivívott öntudattal s a megaczélozódott hű kötelességérzettel ezen újabb évtized feladatai elé és ezek méltó elvégzésére mérítsünk multunk s a megindult jobb jövő tudatából erkölcsi támaszt.

Attérve a mult 1893. év történetére, mondhatjuk, hogy ezen év is igen fokozott mérvben tette próbára a testület tagjainak szolgálati képességeit. Mult évi Zsebkönyvünknek hasonló helyén kifejezett aggályunk — sajnos — valósult s a *cholera-járvány* a mult évben is felkeresve hazánkat, számos áldozatot követelt. Ezen járvány alkalmából — miként az 1892. évben is — a ragály által meglátogatott vidékeken különleges és veszélyes szolgálatukat úgy látták el a testület tagjai, hogy általános elismerés és az illetékes magasabb hatóságok dicsérete s a lakosság hálája jutalmazta önfeláldozásig ment tevékenységüket. Méltóak tehát arra, hogy e helyen is róluk külön megemlékezzünk.

A táborig csendőrökül kiszemelt bajtársaknak alkalmuk nyilott a mult évi nagymérvű hadgyakorlatoknál különleges alkalmazásukban magukat tökéletesbíteni, sőt a táborig csendőrök szolgálatának egy újabb ágazatával szaporodtak ezentúl ezen irányban is hivatásos teendőink, a mennyiben a *lovass táborig csendőrség* teendőit is átvettük s a mult évben először alkalmaztattak a borossebesi és a kőszegi nagy hadgyakorlatoknál lovas csendőrök mint táborig csendőrök. Ezen új intézkedés csak folyománya volt az előbbi évek során tartott hadgyakorlatokon a táborig csend-

örökre vonatkozólag észlelt tapasztalatoknak. S valóban, csak a legszebb dicséret és elismerés hangján emlékeztek és nyilatkoztak meg az erre hivatott illetékes körök a hadgyakorlatoknál működött lovas tábori csendőrök magatartásáról és használhatóságáról is, mi annál örvendetesebb, mert ezeknél — az idő rövidege miatt — hiányzott az elméleti előkészítés s így ezt pótolni csakis a legodaadóbb, hű kötelességérzetből kifolyó szolgálati készség és jóakaró buzgalom volt képes. — Mindennek végeredménye gyanánt pedig a legfőbb hadvezetőség bizalmából a tábori csendőrség összes teendőit — tehát úgy a gyalog, mint a lovas tábori csendőrség teendőit — a magyar szent korona területéről kiállított haderőnél ezentúl kizárólag a m. kir. (horvát-szlavon) csendőrség fogja ellátni. Ezen erkölcsi siker legnemesebb és legszebb jutalmunk.

A fennebbiekkal párhuzamosan örömmel jegyezzük fel továbbá azt is, hogy a kőszegi hadgyakorlatok alkalmából a hivatásos szolgálatnak jól teljesítése körül szerzett érdemek elismeréseül a jelen volt idegen uralkodók több tisztet s legénységi egyént jelvényesen is kitüntetni kegyeskedtek s általában a csendőrség kinézése és magatartása felett a legdicsérőbben nyilatkozni méltóztattak. Ugyancsak legfelsőbb kitüntetésben részesültek az év folyamán még többen testületünk köréből, a szolgálat terén kimagasló jeles tevékenységért és szerzett érdemekért.

A csendőrség különböző alapjai a mult évben közölt vagyoni mérleggel szemben, az alapítványszerű kiadások eszközlése mellett, a következő gyarapodásokat mutatják:

	1891		1892		Többlet
	év végén		év végén		
	frt	frt	frt	frt	frt
1. Csendőrségi jelvény-pótdij-alap	42631·16	42824·72			193·56
2. Csendőrségi jutalmazási (közös) alap	13791·41*	13801·74			10·33

* A mult évi szövegben sajtóhibából állott 13791 frt 71 kr, holott helyesen akkor is 13791 frt 41 krnak kellett volna állania.

3. Csendőrségi jutalmazási külön (e zsebkönyv jövedelméből teremtett) alap 1892-ben 7933·66 frt, 1893-ban 9497·42 frt, tehát gyarapodás 1563·76 frt.

Most pedig a következőkben adjuk a részletes adatokat:

Az 1892/93. év folyamán a m. kir. csendőrségnél a következő *ujabb alosztályok* állítottak fel:

Tiszti alosztályok:

a) *szárnyparancsnokságok:*

Déván az I. sz. csendőr kerületnél 1893. évi január hó 1-vel

Kaposvárt a VI. sz. csendőr kerületnél 1893. évi július hó 1-vel

b) *szakaszparancsnokságok:*

Tordán az I. sz. csendőr kerületnél 1893. évi január hó 1-vel

Sepsi-Szt. Györgyön I. sz. csendőr kerületnél 1893. évi január hó 1-vel

Segesvárt I. sz. csendőr kerületnél 1893. évi január hó 1-vel

Boros-Jenőn a III. sz. csendőr kerületnél 1893. évi szeptember hó 1-vel.

Továbbá *új örs parancsnokságok* állítottak fel:

az I. számú csendőrkerületnél:

Csüágenesen	---	---	5	fővel	1893.	május	hó	1-vel
Rakotyáson	---	---	5	"	"	"	"	"
Felső-Domukon	---	---	5	"	"	"	"	"
Esztelneken	---	---	5	"	"	"	"	"
Gelenczén	---	---	5	"	"	"	"	"
Gyulafalván	---	---	5	"	"	"	"	"
Pricsketőn	---	---	5	"	"	"	"	"
Nagy-Disznódon	---	---	5	"	"	"	"	"
Felső-Porumbákon	---	---	5	"	"	"	"	"
Breázán	---	---	5	"	"	"	"	"
Luppényon	---	---	5	"	"	"	"	"

Egeresen	---	---	5 fővel	1893. november	hó 5-én
Uzdi Szt. Péteren			5	«	«
Galgón	---	---	5	«	«
Mikesen	---	---	5	«	«

a II. számú csendőrkerületnél:

Labasinczon	---	---	5 fővel	1892. november	hó 1-vel
Bozsuron	---	---	5	«	«
Körpán	---	---	5	«	«
Aninabányán	---		5	«	1893. július hó 1-vel
Ruszkabányán	---	---	5	«	«
Kornyán	---	---	5	«	«

a III. számú csendőrkerületnél:

Szeremlén	---	---	5 fővel	1892. október	hó 1-vel
Gyorokon	---	---	5	«	«
Okányban	---	---	5	«	«
Ujszászon	---	---	5	«	1893. február hó 1-vel
Péczelen	---	---	5	«	április hó 1-vel
Bánfalván	---	---	5	«	július hó 1-vel
Kun-Madarason	---	---	5	«	Szept. hó 1-vel

a IV. számú csendőrkerületnél:

Mező-Keresztesen	---		5 fővel	1893. július	hó 15-vel
Alsó-Apsán	---	---	5	«	« 26-val
Felső-Bányán	---	---	5	«	« 26-val

az V. számú csendőrkerületnél:

Szakálon	---	---	5 fővel	1893. július	hó 10-vel
Szénaváron	---	---	5	«	szept. hó 21-vel
Zsarnóczán	---	---	5	«	« 30-val
Broczkón	---	---	5	«	« 30-val

a VI. számú csendőrkerületnél:

Nagy-Dorogon	---		5 fővel	1893. július	hó 1-vel
Szabolcsbányán	---		5	«	« 1-vel
Tényőhegyen	---		5	«	szept. hó 1-vel

A következő örsök létszáma felemeltetett:

az I. számú csendőrkerületnél:

Petrozsény	---	---	---	---	4 fővel
------------	-----	-----	-----	-----	---------

a II. számú csendőrkerületnél:

Ó-Orsova	---	---	---	---	4 fővel
----------	-----	-----	-----	-----	---------

a III. számú csendőrkerületnél:

Boros-Jenő	---	---	---	---	---	---	1 fővel
Tisza-Várkony	---	---	---	---	---	---	1 «
Kun-Madaras	---	---	---	---	---	---	1 «

a VI. számú csendőrkerületnél:

Lengyeltóti-Hács	---	---	---	---	---	---	2 fővel
Kaposvár	---	---	---	---	---	---	1 «

ellenben leszállított:

a III. számú csendőrkerületnél:

Vác	---	---	---	---	---	---	1 fővel
Fót	---	---	---	---	---	---	2 «
Gödöllő	---	---	---	---	---	---	1 «
Nagy-Káta	---	---	---	---	---	---	1 «
Karczag	---	---	---	---	---	---	2 «

a VI. számú csendőrkerületnél:

Marczali	---	---	---	---	---	---	2 fővel
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---------

Áthelyezettek:

a) tiszti alosztályok:

a VI. számú csendőrkerületnél:

a marczalii szakasz parancsnokság Lengyeltóti-Hácsra.

b) őrsök:

a I. számú csendőrkerületnél:

az egerbegyi őrs Aranyos-Gyéresre 5 fővel 1893. jun. 1-vel.

a csicsó-györgyfalvi őrs Rettegre 5 fővel 1893. okt. 1-vel.

a III. számú csendőrkerületnél:

a vértesi őrs Nagy-Lé'ára 6 fővel 1893. máj. 1-vel.

a IV. számú csendőrkerületnél:

a palocsai őrs Lubotinra 6 fővel 1893. szept. 1-vel.

az V. számú csendőrkerületnél:

a verőczei őrs Nötincsre 5 fővel 1893. máj. 1-vel

a divényi őrs Buda-Lehotára 6 fővel 1893. máj. 1-vel

az ácsi őrs Uj-Szőnybe 5 fővel 1893. szept. 30-vel.

a VI. számú csendőrkerületnél:

a gönyői őrs Bönybe 5 fővel 1892. okt. 15-vel.

Meglevő őrsök feloszlattak:

az I. számú csendőrkerületnél :

Maksa	---	---	5 fővel	1893. május hó 1-vel
Kozmás	---	---	5 " " " "	" " "
Szita-Bodza	---	---	5 " " " "	" " "

Végül csendőrkülönítmények működtek :

az I. számú csendőrkerületnél :

Szkerisorán 5 fővel (állandó)

a II. számú csendőrkerületnél :

Marillavölgyben 4 fővel 1893 máj 22—okt. 8.

a III. számú csendőrkerületnél :

Szováton 4 fővel 1893. ápr. 13—aug. 31.

Bihar-Füreden	---	---	} 4 fővel a fürdőidény alatt
Szent-László fürdőben			

Bánfalván, az őrs felállításáig,

a IV. számú csendőrkerületnél :

a hatvani vasuti állomáson 1892. decz. 1-ig

Kis-Létán --- --- 4 fővel 1893. jan. 10—apr. 10.

Perecsenyben	---	---	6 " " máj. 1-től	} a vasut- építés be- fejeztéig
Trebusán	---	---	5 " " jun. 22-től	
Jászón	---	---	2 " " okt. 1-től	

a ránc-herleini	---	} fürdőben 2—2 fővel a fürdő- évad alatt.
a bártfai	---	
a szobránczi	---	
az erdőbényei	---	

az V. számú csendőrkerületnél :

a trencsén-tepliczi fürdőben	2 fővel	} a fürdő idény alatt
a koritnyiczai	" 3 "	
a szliácsi	" 2 "	
a vichnyei	" 2 "	
a csorbatói	" 2 "	

Nagy-Maroson 1893. jul. 12—szept. 30.

a VI. számú csendőrkerületnél :

az almadii	---	} fürdőkben 2—2 fővel a fürdő- idény alatt
a harkányi	---	
a tarcsai	---	
a hévvizi	---	
a balaton-füredi	---	

a brenbergi kőszénbánya-telepen 3 fővel az egész éven át.

A magyar kir. csendőrség rendszeresített

Csendőr- kerület	Ezredes	Alezredes	Őrnagy	I. II.		Főhadnagy	Hadnagy	Számvivő			Őrmester			Őrsvezető			
				száza- dos	száza- dos			főhadnagy	hadnagy	gyalog	lovas	összesen	gyalog	lovas	összesen		
																I.	II.
I.	1	1	5	13	1	1	26	.	26	164	.	164					
II.	1	1	5	14	1	1	20	6	26	138	24	162					
III.	1	1	6	13	2	2	24	13	37	100	56	156					
IV.	1	1	4	15	1	1	28	1	29	154	14	169					
V.	1	1	4	12	1	1	24	.	24	147	.	147					
VI.	1	1	5	16	1	1	27	.	27	187	.	187					
Összesen	3	3	6	20	9	42	41	2	1	2	2	152	20	172	890	94	984

Ehhez a m. kir. horv.-szlav. csendőrség

Horvát- szlapon.	1	1	1	3	1	8	6	1	.	.	.	36	.	36	198	.	198
Főösszeg	4	4	7	23	10	50	47	3	1	2	2	188	20	208	1088	94	1182

Tisztikar.

A testület kebelében ez évben előfordult egyéb változások röviden a következők:

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1893. évi márczius hó 8-án Territetben kelt legfelsőbb elhatározásával rajnai és körösladányi **Stesser György** ezredes, a III. sz. csendőr-kerület parancsnokának, jelen alkalmazásában minden iránybani kimagasló és eredménydús működése elismeréseül a 3. oszt. vas-korona-rendet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

állománya 1893. évi november hó 1-vel.

Csendőr			Főösszeg								Ö r s				Polgári alkalm.		
gyalog	lovas	összesen	Tiszt	Legénység ör- mestertől lef.			Szolgál. ló	Szárny	Szakasz	Tiszti különítm.	Pótló-keret	gyalog	vegyes	lovas	összeg	Irnok	Irodaszolg.
				gyal.	lovas	össz.											
821	.	821	21	1014	.	1014	.	5	11	.	.	169	.	.	169	1	2
653	146	799	22	811	176	987	176	5	12	.	.	136	2	26	164	.	2
529	298	827	23	653	367	1020	362	4	11	1	1	105	1	58	164	.	2
756	76	832	22	938	91	1029	91	4	13	.	.	161	.	14	175	1	2
687	.	687	19	858	.	858	.	4	10	.	.	152	.	.	152	1	2
817	.	817	24	1031	.	1031	.	5	14	.	.	190	.	.	190	1	
4263	520	4783	131	5305	634	5939	629	27	71	1	1	913	3	98	1014	4	12

ideiglenesen rendszeresített állomány

737	.	737	22	971	.	971	.	4	12	.	.	218	.	.	218	.	2
5000	520	5520	153	6276	634	6910	629	31	83	1	1	1131	3	98	1232	4	14

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1893. évi június hó 28-án Lainzban kelt legfelsőbb elhatározásával tordai **Sándor László** VI. sz. csendőr-kerületbeli hadnagynak a közbiztonsági szolgálat terén kötelességű és fáradságteljes működés által elért jeles és közhasznú eredmények elismeréséül a *katonai érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1893. évi június hó 29-én kelt legfelsőbb elhatározásával somlyói **Szilágyi Bertalan** IV. sz. csendőr-kerületbeli századosnak és törvényes utódainak régi nemességük

és a «*somlyói*» előnév épségben tartása mellett az «*óvári*» második előnév viselhetését legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1893. évi július hó 7-én Gasteinban kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy **Quinz Károly** főhadnagynak, a magyar kir. horvát-szlavon csendőr-parancsnokság segédtszjtjének, ezen minőségben teljesített igen jó szolgálatai elismeréseül a *legfelsőbb megalégedés kifejezése* tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1893. évi július hó 30-án Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy **Baksay Sándor** VI. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagynak egy hirhedett rablónak különösen nehéz viszonyok között, kézi tusában való elejtéseért a *legfelsőbb megalégedés* kifejezése tudtul adassék.

Maikić Mihály hadnagy-számvivőnek eddigi sikeres szolgálatai elismeréseül a m. kir. honvédelmi minister úr *dicsérő elismerését* nyilvánította.

Körner Károly VI. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagynak a pécsvidéki bányákban 1883. évi június havában lezajlott munkásmozgalmak alkalmával tanúsított kiválóan ügyes, tapintatos és ernyedetlen ügybuzgalommal párosult sikeres tevékenységeért a m. kir. honvédelmi minister úr *dicsérő elismerését* nyilvánította.

Kováts Ferencz V. sz. csendőr-kerületbeli századosnak a cholera-járvány elleni óvintézkedések fogatosítása körül kifejtett buzgalma és tevékenységeért a m. kir. honvédelmi minister úr *dicsérő elismerését* fejezte ki.

Ő Felsége a német császár és porosz király Kőszeg és Mohács vidékén való tartózkodása alatt: bodzai **Sönser Nándor** ezredes, a VI. sz. csendőr-kerület parancsnokának a vörös sasrend 2. osztályát s posticipi **Kostka Pál** és **Matékovics Lajos** VI. sz. csendőr-kerületbeli századosoknak a porosz koronarend 3. osztályát

tályát, tordai Sándor László VI. sz. csendőr-kerületbeli hadnagynak pedig a porosz koronarend 4. osztályát adományozni kegyeskedett.

Előléptetések : I. A m. kir. csendőrségnél :

1893. évi május hó 1-vel :

I. oszt. századossá : Panajoth József, V. sz. csendőr-kerületbeli II. oszt. százados ;

II. oszt. századossá : Saymann József, I. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagy ;

főhadnagyokká : Bányay Albert, II. sz. és Kintis István, VI. sz. csendőr-kerületbeli hadnagyok ;

hadnagyokká : Jakab Sándor, III. sz., — Záray Ödön, IV. sz., — Almássy Zsigmond és Farkas Károly, I. sz. s végül Virág László, V. sz. csendőr-kerületbeli hadapród-tiszthelyettesek ;

I. oszt. százados-számvivővé : nemesszeghi Nemeszeghy László, III. sz. csendőr-kerületbeli II. oszt. százados-számvivő ;

főhadnagy-számvivővé : Misnay Jenő, VI. számú csendőr-kerületbeli hadnagy-számvivő.

1893. évi november hó 1-vel :

I. oszt. századosokká : Cz. Nagy Gábor, II. sz. és László Albert, I. sz. csendőr-kerületbeli II. oszt. századosok ;

II. oszt. századosokká : Kotz Károly, IV. sz. és Reviczky Jenő, VI. sz. csendőr-ker. főhadnagyok ;

főhadnagyokká : Szathmáry József, II. sz., Lóránth Dénes, III. sz., Dumbovics Emil, II. sz. és Tisóczky László, I. sz. csendőr-kerületbeli hadnagyok ;

hadnagyokká : Czibere István, II. sz., Proch József, III. sz., Boldizsár Andor, VI. sz., Endes Antal, V. sz., Rákosy Gyula és Egyed József, VI. sz. s Kálnoki Imre és Lőrincz Ignác, IV. sz. csendőr-kerületbeli hadapród-tiszthelyettesek.

II. A m. kir. horvát-szlavon csendőrségnél :

1893. évi november hó 1-vel :

ezredessé : Tomerlin Márton alezredes, a m. kir. horvát-szlavon csendőrség parancsnoka ;

alezredessé: **Bedeković Károly** őrnagy;
őrnagygyá: **Bach Alajos** I. oszt. százados;
I. oszt. századossá: *Blašković Márk*, II. oszt. százados;
II. oszt. századossá: *Quinz Károly*, főhadnagy;
főhadnagy-számvivővé: *Maikić Mihály*, hadnagy-számvivő.

Nyugdíjaztatott: szent-demeteri **Halla Nándor** ezredes, a m. kir. horvát-szlavon csendőrség parancsnoka, 43 e között 38 éven felüli csendőrségi szolgálati idő után saját kérelmére, mely alkalommal Ő cs. és ap. kir. Felsége 1893. évi október hó 1-én Schönbrunnban kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy neki sok évi kötelességű szolgálatai elismeréseül *a legfelsőbb megelégedés kifejezése* tudtul adassék; — sikabonyi *Gálffy Gyula*, IV. sz. csendőr-kerületbeli százados, mármaros-szigeti szárnyparancsnok; — *Cserniczky Ede*, IV. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagy, löcsei, — *Stingly Zsigmond*, IV. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagy, mármaros-szigeti és *Vályi Kálmán*, IV. sz. csendőr-kerületbeli hadnagy, eperjesi szakaszparancsnok; — végül várakozási illetékkal szabadságoltatott egy évre: *Pauer Béla*, III. sz. csendőr-kerületbeli hadnagy, kalocsai szakaszparancsnok.

Legénység.

A csendőrlegénység-állomány kiegészítési viszonyai az 1892/93. évben rosszabbodtak, a mennyiben a fogyatéknél mindinkább növekedett. Az állomány kiegészítést biztosítandó, a m. kir. honvédelmi minister úr ez iránt a cs. és kir. közös hadügyminister úrral tárgyalásokba bocsátkozott, melyeknek eredményeként a cs. és kir. közös hadsereg gyalog és lovas ezredeitől a f. évben július hó 1-vel, a következő években pedig mindig április hó 1-vel ezredenként, 4, összesen 260 tényleg szolgáló önként jelentkező engedtetett át a csendőrségnek.

A fogyaték volt:

Csendőr- kerületnél és pedig	1892. évi			1893. évi								
	Október	Novemb.	Decz.	Január	Február	Márcz.	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szept.
I. sz.	+3	46	39	44	40	36	24	13	10	17	19	13
II. "	62	93	95	103	107	104	91	97	99	43	58	46
III. "	70	57	48	52	58	63	61	52	39	2	10	2
IV. "	42	26	12	9	17	19	20	19	27	3	8	2
V. "	17	12	11	20	22	32	41	52	56	31	32	34
VI. "	28	4	2	+3	0	+2	7	+6	+5	6	2	17
Összes hiány	216	238	207	225	244	252	244	227	226	102	129	114

Szolgálati kötelezettségének betöltése után kilépett:

Csendőr- kerületnél	1892. évi			1893. évi									Összesen
	Október	Novemb.	Decz.	Január	Február	Márcz.	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szept.	
I. sz.	7	9	2	11	5	4	4	3	6	1	0	8	60
II. "	12	14	8	3	8	5	0	5	5	4	9	4	77
III. "	9	10	16	10	4	6	2	2	7	3	8	5	82
IV. "	20	19	7	16	17	15	14	20	24	10	14	4	180
V. "	6	12	17	11	10	11	7	6	3	2	1	3	89
VI. "	8	7	15	11	10	8	12	4	6	4	2	10	97
Összesen	62	71	65	62	54	49	39	40	51	24	34	34	585

A magyar királyi csendőrség legénységi egyéneinél:
1893. évi szeptember hó 30-án volt:

Csendőr- kerület száma	Igazolványos	Koronás ezüst éremkereszt	Ezüst érdem- kereszt	I. oszt. ezüst vitézségi érem	II. oszt. ezüst vitézségi érem	Hadi érem	I. oszt. legénységi szolgálati jelvény	II. oszt. legénységi szolgálati jelvény	Szolgálati pót- díjjal bíró csendőr	Szolgálati pót- díjjal bíró altiszt	Nős
I.	41	6	1	.	1	19	8	124	189	326	84
II.	12	.	2	2	,	20	7	56	194	220	66
III.	75	2	1	1	.	31	.	91	187	244	65
IV.	39	1	6	.	1	28	1	121	294	221	105
V.	26	2	2	.	.	28	2	89	193	164	58
VI.	42	4	4	1	2	25	2	75	244	180	89
Összesen	235	15	16	4	4	151	20	556	1301	1355	467